

MISEL

Če bi vsakdo izmed nas
skozi vso leto
storil vsaj nekaj dobrega in plemenitega
za bližnjega ali kogarkoli,
ki je pomoči potreben,
bi v nekaj letih
na tej zemlji
zavladal raj!
In, ko je vse tako otroško enostavno,
Ne razumem,
zakaj se tega raja vsi tako branimo?

Janez Medvešek

Srečno Novo leto 2018!

Bodimo kovači lepše bodočnosti!

Edi Gobec

Ni razloga, da ne bi spregledali, se zdramili in postali kovači srečnejše slovenske usode. Manjvrednostni kompleks lahko z zavzeto narodno (pre)vzgojo spreminjamo in spremenimo v zdravo narodno (samo)zavest in malodušje, kjer je navadno še vedno dosti žerjavice pod pepelom, v plamen navdušenja in resnega sistematičnega dela za boljšo in lepšo prihodnost vseh Slovencev.

Bog blagoslovi Slovenijo! Od znamenitega priseljenca Karla Schurza, ki je pripomogel k Lincolnovi zmagi in postal urednik, publicist, general, senator in minister v Ameriki, lahko sprejmemo njegovo geslo pravega rodoljuba: "Our country, right or wrong! When right, to be kept right, when wrong, to be put right." Slovenija, ti si naša domovina, pa če si na pravi ali na zgrešeni poti. Kadar in v kolikor si na pravi, bomo skrbeli, da na njej ostanesh; kadar in v kolikor si na zgrešeni, te bomo skušali preusmeriti na pravo. Mar ni to naša sveta dolžnost do domovine Slovenije, "mandat" vseh poštenih Slovencev, desnih in levih, starih in mladih, vernih in nevernih, vseh, ki jim ne more biti vseeno, kaj bo s Slovenijo?

Kako najti pravo pot v srečnejše stoletje in tisočletje? Za verne ni težko spoznanje, dosti težje pa je uresničevanje spoznanja. Moramo le bolj resno vzeti deset Božjih zapovedi in se po njih ravnati. Kot je v govoru univerzitetnim graduantom poudaril eden vodilnih ameriških televizijskih komentatorjev Ted Koppel, si je treba zapomniti, da gre za deset zapovedi, ne za deset "sugestij" ali nasvetov. Prve tri med njimi urejajo naš odnos - odnos stvarstva - do Stvarnika in Gospodarja življenja. Kako bi mogel človek, živeča in misleča stvar, prezreti ali celo prezirati svojega Stvarnika? Četrta ukazuje spoštovanje staršev, kjer se naučimo tudi spoštovanja do naroda in do vseh pravično nadrejenih. Če bi spoštovali peto zapoved, bi ne bilo vojn, niti umorov, splavov, nepotrebnih smrtnih nesreč, samomorov in ubijanja z nikotinom, drogami in alkoholom. Šesta in deveta bi nam zagotovili srečnejše družine, nas obvarovali številnih spolnih boleznih in zmanjšali število ločitev približno na polovico, kot sledi iz raznih študij. Istočasno pa bi zmanjšali tudi z razporokami povezano trpljenje in zablode otrok. Sedma in deseta bi preprečili rope in krajo in seveda tudi ekonomski kriminal, tajkunstvo, krivične razlastitve (nacionalizacije) in izkoriščanje tujega premoženja. Osmo pa bi nas rešila laži, zavajanj in prevar in seveda tudi strategij lažne zastave in vsega s tem povezanega gorja. Pa se nekateri v Sloveniji tako zelo bojijo, da bi se otroci učili deset Božjih zapovedi in verouka! Marxist Gorbachev je l. 1989 zavrnil Marxovo razlago, da je vera opij za mase. Ko je v Rimu obiskal papeža Janeza Pavla II, mu je zagotovil, da si bo prizadeval za svobodo vere. "Sovjetski voditelji so imeli vse

preenostaven pogled na religijo," je ugotavljal. "Zdaj spoznavamo, kako je vera vir moralnih vrednot in lahko prispeva tudi k prenovi naše države". Celo *Pravda* je takrat poročala: "Zdaj ne gledamo na vero več kot na opij." ("Gorby's bow to Roman legions," *U.S. News & World Report*, 11. decembra 1989, st. 15). Nič ni važnejšega kot resnična moralna prenova in ta je dosegljiva vsem, ki se zanjo pošteno trudijo.

Misleci od kitajskega Konfucija in grških klasikov in skolastikov do Čeha Vaclava Havela in mednarodno znanega švedskega socialnega znanstvenika Gunnar Myrdala poudarjajo, da so razni socialni problemi predvsem moralni problemi. Dokler ne ločimo med dobrim in zlom in že otrok ne naučimo, kaj je prav in kaj narobe, ne bomo ustvarili urejene in zadovoljne družbe. Kako najuspešneje doseči izboljšanja in premagati predsodke, sovraštvo in zlo? Harvardski socialni psiholog Gordon Allport je po analizi resnih študij svetoval uporabo vseh front, od vzgoje v družinah, verskih ustanovah in šolah, zakonodaje in dosledne izvedbe duha zakonov, do objektivnega medijskega informiranja in plemenitenja z dobro literaturo, glasbo in umetnostjo. Skratka, tudi Slovenci moramo istočasno poprijeti na vseh frontah. Nedejavnost dobrih omogoča zlo slabim.

Domala vsi vodilni misleci, od Kitajca Konfucija in Francoza Comta ali ustanovitelja Oddelka sociologije na Harvardu ruskega begunskega priseljenca Sorokina, do teologov, filozofov, sociologov in psihologov današnjih dni, se zavedajo, da je družina osnovna celica družbe. Zdrave družine so poroštvo zdrave družbe, a kjer propada družina, propada tudi širša skupnost. Hvaležni smo Bogu za vse dobre in zdrave družine. A vendar ne smemo potiskati glave v pesek in se izmikati spoznanju, da je v današnji demoralizirani, sekularizirani in zmaterializirani potrošniški družbi s številnimi družinami v Sloveniji in v svetu nekaj drastično narobe. Strašljiv je problem ene najnižjih rodnosti v Sloveniji, nele med državami v Evropi, ampak na vsem svetu. Človek se mora zgroziti ob neverjetno hitrem upadanju rojstev v Sloveniji. Medtem ko je bilo leta 1980. povprečno število živorojenih otrok na Slovenko 2,11, je do leta 1995. slednje padlo na 1,29! (*Slovenija v številkah*, 1997, st. 13). Tako je na začetku tretjega tisočletja med 155 državami rodnost v Sloveniji med najnižjimi na svetu, primerljiva samo z rodnostjo v Nemčiji (ki pa ima nad 83 milijonov prebivalcev), v Španiji (s skoraj 20 milijoni prebivalcev) in Estoniji (ki je z 1,5 milijona prebivalcev edina manjša od Slovenije). Samo Italija s kazalcem 1,2 ima manjšo rodnost, vendar se njeno upadanje pri 57 milijonih prebivalstva lažje in varneje preboli. Z ozirom na našo številčno majhnost

smo Slovenci glede rodnosti na drugem najslabšem mestu na svetu in je samo Estonija še v nekoliko večji nevarnosti za preživetje. Tudi če ne drži projekcija, da bo prebivalstvo Slovenije do leta 2025 štele le še 1,700,000 prebivalcev, je jasno, da ob rodnosti Slovenk okrog 1,3 ali manj, namesto vsaj 2,1 ali več, naš narod ne bi mogel preživeti tretjega tisočletja. (Vidi *The New York Times 1998 Almanac*, strani 484-48; in United Nations Population Fund, *The State of World Population 1997*).

Ali bomo Slovenci, ki smo preživeli turške vpade, kmečke upore, kugo in nič koliko vojska ter potujčevalni pritisk stoletij, poleg zverstev najhujših trinogov 20. stoletja — fašistov, nacistov in komunistov — res, kot bi se zdaj zdelo, izumrli v tretjem tisočletju? Kako grozna misel in kakšna odgovornost pred zgodovino! Ali na preživetje svojega naroda, ki so nam ga ohranili in podarili v varsto predniki, morda celo manj mislimo kot na preživetje kočevskega medveda?

Ali pa se bomo prebudili in bomo še pravočasno spet postali pogumni kovači svoje lepše slovenske usode? Mislim, da je sveta dolžnost tako vernih kakor nevernih, da spreminimo svoj hladni, brezbrizni ali celo sovražni odnos do življenja. Naj odmeva po vsej naši deželi, v zamejstvu in po svetu Pregljev klic, "Umreti nočejo!" Naj postane geslo slovenske sinode geslo vseh zavednih Slovencev: ZA ŽIVLJENJE! Naj nam bo otrok dragocenejši kakor prestižen avto, televizija, izleti ali počitniške hišice! Saj ni treba biti materi mučenica, kot je bila Cankarjeva in toliko drugih, mnogokrat svetniških slovenskih mater, vendar bi morala biti vsaka družina z veseljem in ponosom pripravljena žrtvovati za otroke in njih dobro vzgojo več kot za golo, tolikokrat varljivo in puhlo uživaštvo. In ena prvih dolžnosti nele Cerkve, ampak tudi slovenske države in civilne družbe mora postati in ostati skrb, da bodo družine z otroci uživale sorazmerne ugodnosti in potrebno pomoč in bo rojstvo vsakega otroka vesel dogodek nele za družino, ampak za vso Slovenijo. Obnoviti, utrditi ali razviti moramo smiselne programe v pomoč, čast in spodbudo slovenskim materam. Vzporedno pa je treba čim bolj omejiti vse, kar ubija življenje, od nepotrebnih boleznih, prometnih nesreč in splavov, do pijančevanja, alkoholizma, kajenja, zasvojenosti, samomorov in umorov in dvigati moralno in kulturno raven našega naroda — in to najprej in predvsem z vzgojo, kjer bi morali tudi vsi mediji igrati kar najbolj pozitivno vlogo in tudi s kar najboljšo ustrežno zakonodajo in državnimi in civilnimi programi.

Človeško življenje je Božji dar ali, če kdo hoče, eden največjih čudežev narave: sprejmemo ga, veselimo se ga, cenimo ga in negujemo ga — in slovenski rod bo živel, rasel v dobrem in se krepil tudi v tretjem tisočletju!

(Ta članek je bil z nekaj manjšimi razlikami prvič objavljen v Poročilih SRCA, na pragu novega tisočletja, januarja 2000 Tudi odtlej se delež slovenskega prebivalstva v slovenski državi znatno manjša zaradi strašljivo nizke rodnosti Slovenk.)